

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 14/2003 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av 12 § lagen om källskatt för löntagare från utlandet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 18 september 2003 en proposition med förslag till lag om ändring av 12 § lagen om källskatt för löntagare från utlandet (RP 51/2003 rd) till finansutskottet för beredning.

Beredning i delegation

Ärendet har beretts av finansutskottets skattedelegation.

Sakkunniga

Skattedelegationen har hört

- överinspektör Sonja Degerth, finansministeriet

- äldre regeringssekreterare Juha Rossi, social- och hälsovårdsministeriet
- placeringschef Tuula Korhonen och koordineringschef Essi Rentola, Folkpensionsanstalten
- överinspektör Mirjami Saarelma, Skattestyrelsen
- avdelningschef Hannele Ranta-Lassila, Centralhandelskammaren
- direktör Tero Honkavaara, Industrins och Arbetsgivarnas Centralorförbund TT
- juridisk direktör Vesa Korpela, Skattebetalarnas Centralförbund rf.

Dessutom har finansministeriet lämnat ett skriftligt utlåtande i ärendet.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås att tillämpningen av lagen om källskatt för löntagare från utlandet förlängs med fyra år i fråga om arbete som börjar 2004—2007.

Lagen avses träda i kraft vid ingången av 2004.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2004 och avses bli behandlad i samband med den.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Utskottet tillstyrker lagförslaget utan ändringar.

Detta är tredje gången som tillämpningen av speciallagen om källskatt för löntagare från ut-

landet ska förlängas. Inga ändringar föreslås av lagens tillämpningsvillkor eller innehåll i övrigt.

De sakkunniga som utskottet har hört har stött en förlängning av lagens tillämpningstid enligt förslaget. De har emellertid påpekat att lagens bestämmelser om skattenivå, minimilön och skatteförmånens giltighetstid behöver ändras samt att tiden för att göra den ansökan som krävs enligt lagen behöver förlängas. Det har också framförts förslag om att lagen ska bli permanent. Ändringarna har motiverats med att de stränga tillämpningsvillkoren har utgjort ett hinder för tillämpningen av lagen. Dessutom gäller fördelaktigare bestämmelser i nära konkurrentländer, såsom Sverige, Norge och Danmark.

Utskottet anser att de föreslagna ändringarna inte kan genomföras: en sänkning av skattesatsen från 35 procent till 25 procent skulle innebära att skattenivån är lägre än för en finländsk medelinkomsttagare. En nedsatt gräns på minimilönen från gällande 5 800 till 4 200 euro skulle å sin sida i praktiken innebära att lagen även gäller personer som inte är experter på det sätt som lagen avser. Tillämpningsområdet skulle således bli mer omfattande än vad som ursprungligen avsågs och utgöra ett slags surrogat för källskattelagen. Finansministeriet har dessutom i sitt utlåtande påpekat att den allmänna löneutvecklingen till och med kan leda till att den nuvarande minimilönenivån måste höjas.

Utskottet anser att lagens tillämpningstid inte bör förlängas och att lagen inte bör bli permanent. Lagen om källskatt för löntagare från utlandet utgör ett undantag som ger en begränsad grupp skattskyldiga en särställning. Att lagen över huvud taget stiftats strider redan i sig mot principen om jämlik behandling av de skattskyldiga. Det krävs således tungt vägande skäl för att förlänga lagens tillämpningstid till tre år. Det går inte heller att göra en direkt jämförelse mellan de nordiska länderna, eftersom de gällande bestämmelserna avviker något från varandra. Skatteförmånen i Sverige gäller till exempel endast dem som bor i landet mindre än fem år. I Finland gäller skatteförmånen alltid, även om vistelsen är längre än 24 månader.

Enligt uppgift arbetar största delen av de utländska experter som omfattas av lagens tillämpningsområde på företag och endast få på universitet. Om ett företag åberopar skatteförmånen enligt lagen kan företaget också antas känna till lagens procedurbestämmelser. Det kan också förutsättas att löntagaren skaffar sig ett skattekort före den första löneutbetalningen. Eftersom lön betalas ut en gång i månaden är den föreskrivna tidsfristen på 30 dagar för ansökan om skatteförmånen motiverad, menar utskottet.

Folkpensionsanstalten har påpekat att intäkterna från källskatt som tas ut på lönen för löntagare från utlandet i sin helhet går till staten, medan sjukförsäkringspremiens andel av inkomstkatten redovisas till Folkpensionsanstalten. Propositionen innebär således att de försäkringsavgifter som Folkpensionsanstalten får in minskar lite. Folkpensionsanstalten anser att lagens principer inte är förenliga med de lagändringar som träder i kraft vid ingången av 2004 och som utvidgar skyldigheten att betala sjukförsäkringspremier eller sjukförsäkringsavgifter. Avsikten med lagändringarna är bl.a. att de personer som omfattas av Finlands bosättningsbaserade sociala trygghet och deras arbetsgivare i större utsträckning ska medverka till finansieringen av den sociala tryggheten. Ändringarna baserar sig på en proposition (RP 244/2002 rd) som godkänts på grundval av förslaget från den arbetsgrupp som utredde socialskyddsavgifternas räckvidd (den s.k. SOLMU II-arbetsgruppen). Enligt Folkpensionsanstalten kan de nya principerna i praktiken genomföras till exempel så att skattestyrelsen till Folkpensionsanstalten redovisar en sådan del av källskatten på de utländska löntagarnas lön som motsvarar den försäkrades sjukförsäkringspremie.

Lagen om källskatt för löntagare från utlandet har under de senaste åren tillämpats på 100–150 personer. Av dessa är en del utstationerade arbetstagare och sakkunniga från länder utanför EU som inte omfattas av Finlands sociala trygghetssystem. Det finns inte heller någon orsak att ta ut någon socialskyddsavgift av dem. Folkpensionsanstaltens påpekande gäller således en mycket liten grupp människor och de ekonomis-

ka verkningarna är små. Eftersom lagen om källskatt för löntagare från utlandet är en tidsbegränsad speciallag anser utskottet att Folkpensionsanstaltens påpekande inte ger anledning till lagstiftningsåtgärder.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår finansutskottet

att lagförslaget godkänns utan ändringar.

Helsingfors den 14 oktober 2003

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Olavi Ala-Nissilä /cent
vordf. Matti Ahde /sd
medl. Eva Biaudet /sv
Kyösti Karjula /cent
Jari Koskinen /saml
Pekka Kuosmanen /saml
Reijo Laitinen /sd
Iivo Polvi /vänst
Virpa Puisto /sd

Markku Rossi /cent
Matti Saarinen /sd
Kimmo Sasi /saml
Anni Sinnemäki /gröna
Jukka Vihriälä /cent
ers. Susanna Huovinen /sd
Mikko Kuoppa /vänst
Aulis Ranta-Muotio /cent.

Sekreterare i delegationen var

utskottsråd Maarit Pekkanen.